

Missionshuset i Molbjerg

Redigeret af Niels Nørgaard Nielsen 2006

"Lunt gemt mellem Nordvesthimmerlands lyngklædte bakker, et par mil sydvest for Aalborg ligger Molbjerg, en lille idyllisk plet, ikke engang en landsby, kun nogle spredte gårde og huse, men en lille, dejlig plet, ret en oase i ørkenen; og den, der første gang kommer til Molbjerg og ser det store missionshus, vil uvilkårlig spørge: „Hvorledes er det gået til, at dette hus er kommet til at ligge her?" Lader man øjet glide horisonten rundt, kan man i det bakkede landskab tælle en halv snes gårde og nogle huse, og ude i sydøst, ca. en halv mil borte, titter Øster Hornum by og kirketårn frem. Når man så kommer ind i missionshuset og finder det fyldt af mennesker, mest ungdom, og hører den kraftige sang, så kan spørgsmålet komme til én ganske uvilkårligt: Disse Mennesker, alle de unge og gamle med, mænd og kvinder, hvem er de, og hvorfra er de komne? Og svaret må lyde som i gamle dage: Min Herre, du ved det! Herren har gået sin gang og sået sin sæd, og sæden har slået rod og vokset og båret frugt.

Navnet Molbjerg har antagelig sin oprindelse fra „Muldbjerge". I hvert fald vidner de ret store gårde mellem lyngbakkerne om god og dyb muld. Og den syngende og lyttende skare, der fylder missionshuset, vidner om, at det ikke blot er landskabet, der har dyb muld, men også hjerterne har muld, hvor Guds ords sæd har kunnet spire og vokse. For det har jo ikke altid været sådan i Molbjerg. Der har været dage, hvor dødens ro og vantroens vinterkulde og mørke rugede".

Sådan skrev indremissionær Gustav Amtoft under overskriften "Spiring og vækst" i en længere redegørelse om Molbjerg missionshus i 1937. Denne redegørelses oplysninger danner rygraden i, hvad der nedenfor bliver skrevet. Der er tillige brugt gamle avisudklip og andet materiale fundet på Lokalhistorisk Arkiv i Øster Hornum.

Hvornår Indre Mission først kom til Molbjergegnen vides der ikke noget sikkert om, men det fortælles, at en mand ved navn Søren Kragelund, der egentlig tegnede brandforsikringer, på sine vandringer tillige medbragte en prædikenbog, som han læste op af for folk han kom i forbindelse med. Samme mand siges at have gået rundt i sognet for at samle underskrifter ind i protest mod indførelse af en ny salmebog eller i hvert fald et tillæg til salmebogen. Bortset fra dette vides der ikke noget om manden.

Senere var det ægteparret Ane Buus og Stig Jespersen (ejere af Haverslevgård i Molbjerg), der var blandt de første med tilknytning til Indre Mission i sognet. Om parret skriver Gustav Amtoft bl.a.:

Stig Jespersen og Ane Buus

Hvem der var størst af de to, ægteparret Ane Buus og Stig Jespersen, er måske vanskeligt at sige. Mennesker vil vel nok sige, at det var Stig, og det var også ham, som Gud brugte mest i sin gerning udadtil. Men det kan godt være, at i Guds øjne var Ane den største, hun var i hvert fald den første, og hun var det redskab, som Gud brugte til at drage "Gamle Stig" ind i Guds rige, ind i Jesu Kristi vidnehær.

Stig Jespersen, "Gamle Stig", som han kaldtes, var som menneske en dygtig mand, retlinet, helstøbt, interesseret for alt det, som lå for, også politik. Han var en førerskikkelse, som altid have et ord at sige i laget, og hans ord og mening havde vægt. Hjemme i sin vel-drevne gård herskede han, og gik det ikke som det skulle, så kunne han tale højt og til tider hårdt. Men når Stigs røst gjaldede i gården, så åbnede Ane køkkenvinduet og kaldte "Stig" – og så lagde både storm og bølge sig, og Stig blev stille, ikke et højrøstet ord mere! Hvad Ane har bedet og vidnet, er der ikke længere nogen der ved, men en dag var Stig Jespersen blevet en hellig mand, en mand, der havde givet sit liv til Jesus. Og sjælesørgeren, der havde hjul-

pet ham ind til Gud, det var hans stille, stærke hustru. Hun var altså den første "Spire" (som vi kender) til troslivet i Molbjerg.

Da "Gamle Stig" var blevet omvendt, kom der en ny egenskab frem i hans karakter, som ikke havde været fremtrædende før. Trofast og sand havde han altid været, men nu blev det forenet med barnlig ydmyghed. Han ville vidne om sin frelser, han ville gå hans ærinde, og han kunne gå det som ingen anden. Han havde alles respekt, derfor fandt han altid åbne døre. Han kunne lade afholde møder i sit eget hjem, og han kunne få andre til at åbne deres hjem for prædikanter, både lægfolk og præster. Så blev der holdt møder rundt om i sognet, hos Jens Sørensen i Guldbæk, hos Hans Kvist i Harrild, hos Niels Knudsen i Gelstrup og mange flere steder.

"Gamle Stig" optrådte, så vidt vides, aldrig som taler, men hans vidnesbyrd spores endnu. Ved møder var hans plads sjældent tom, og når han så, at et menneske var berørt af Ordet, så var han tilrede med et håndtryk og en formaning: "Nu skal du gøre alvor af det, og give dig helt til Jesus". Stig havde helt givet sig til Jesus og i sin mesters tjeneste, og under sin mesters ledelse kunne han sige til andre, så det havde vægt: "Gør nu alvor af det". Med vågent øje var han hurtig til at opdage, når nogle gik og vaklede, og han kunne opmuntre dem til at tage standpunktet: "Helt fra verden, helt for Gud"!

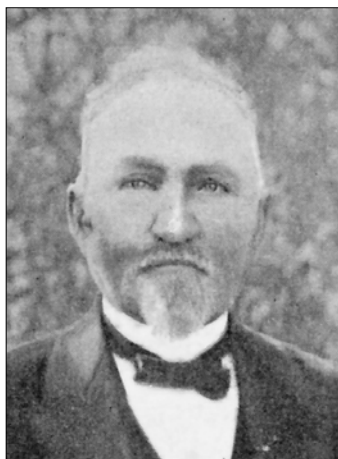
Men gamle Stig havde også sin opmærksomhed henvendt på dem, der levede helt i verden, og som slet ikke ville høre Ordet. En nabogårdmand gik aldrig til møde. En aften der skulle være møde og de sad og spiste til aften i Stigs hjem, siger Stig til de andre, at nu gik han foran; han ville hen og prøve at få denne nabo med til møde. De andre mente, at det fik han ingen held af, men Stig sagde: "A vil da prøv'ed", og så gik han. Da han kom over til manden gik denne og puslede ved køerne. Stig gik lige til sagen: "Go awten! A kommer for te a vel ha dæ mæ te mø'ed". "No gø du de, ja men a vel et mæ dæ te mø'ed", svarede manden. "No vel do et", sagde Stig, "ja, men så vil a blyw hæ' ve dæ å snak mæ dæ om di sjæl". "Nej, så vel a da heller mæ dæ te mø'ed. Af to onder vælger a det mindste". Og da missionsfolkene var samlet og sangen begyndt, så de Stig og hans nabo komme ind, og de satte sig på bæk sammen.

Peter Petersen

Efterhånden fik Stig Jespersen sig en medhjælper til at følge sig på husbesøg, nemlig hans svigersøn Peter Petersen. De fulgtes ad på vandringerne i egnen for at missionere. Om deres metoder skrev missionær Amtoft:

Det var vist nok ikke almindeligt, at de fulgte Vilhelm Becks recept "at begynde med grisen og ende med sjælen". Mere almindeligt var det, at Stig gik lige til sagen: "Vi vil ind å snak mæ dæ om di sjæl". Når de gik hjemmefra sagde Peter gerne til Stig: "Du skal begynde", og det havde Stig så let ved. Han gik lige ind på det, som de skulle tale om, og når han havde begyndt, så kunne Peter også hjælpe til, og senere kunne han også gå ud på egen hånd og være vidne.

Hans Kvist

Af andre der var med i forreste line blandt missionsfolkene kan nævnes Niels Knudsen fra Gelstrup, Jens Sørensen fra Guldbæk og Hans Kvist fra Harrild. Hans Kvist havde navnlig sin store betydning ved at han efter sin omvendelse i 1891 var foregangsmand for oprettelsen af søndagsskolen. Om dette skriver missionær Amtoft:

Så begyndte Hans Kvist sit arbejde blandt børnene. En søndagsskole blev begyndt i Øster Hornum, én i Guldbæk og senere én i Sørup. Efterhånden fik han vel medhjælpere, men han var hovedmanden i mange år, og utrættelig gik han den lange vej søndag efter søndag. Han holdt ud i 30 år, så blev han afløst af en yngre mand.

Hvordan Hans Kvist underviste børnene vides der ikke meget om, men overfor voksne kunne han være meget kontant med en bemærkning som: "Du går jo til Helvede, hvis du ikke omvender dig"!

Til den anden folkelige vækkelsesretning, nemlig grundtvigianismen, var der altid en skarp holdning. For eksempel udtalte én af Stig Jespersens døtre: ”Dæ’ som a ska’ væ’ nøj, så vel a wæ’ grundtvigianer, fo det æ det nemmest”. Ligeledes omtales det langt senere i nekrologen over missionær Amtoft at han ”begyndte som grundtvigianer med en grundig uddannelse på de grundtvigske ungdomsskoler og senere, da han mødte Indre Mission, følte han, at der var værdier, som han ikke kunne undvære, men hvor kostede det ham kamp og ydmygelse, før han igennem en sand omvendelse og en levende tro fandt hvile ved Korsets fod hos Jesus”.

Bygning af missionshuset

Tegning af Molbjerg Missionshus

Hvornår kredsen af folk med tilknytning til Indre Mission var blevet så stor, at tankerne om opførelse af et missionshus tog form vides ikke så meget, men i foråret 1895 skænkede ejeren af Dybækgård Niels Peter Pedersen grunden til missionshuset. I foråret og sommeren 1895 blev huset bygget for penge indsamlet blandt missionsfolkene på egnen.

Der blev bygget både selve missionshuset og en mindre tilbygning indrettet til hestestald, brændsel og vaskehus. Missionshuset blev tækket med cementsten, som var et forholdsvis nyt materiale på egnen. Missionshuset stod færdig hen på efteråret og der var indvielse 5. november. Dagen blev markeret gudstjeneste i Øster Hornum Kirke ved Pastor Jensen fra Sæby og senere sammenkomst i missionshuset. Om denne fest skrev missionær Amtoft i 1937:

Huset stod færdigt og skulle indvies. Det var fyldt af mennesker og pastor A. Busch stod på talerstolen. Han havde været lidt i tvivl om, hvad han skulle tale over, indtil han kom til stedet. Men da han så huset og så, at det hed "Bethania", så var han ikke i tvivl længere. Han talte om Bethania, hjemmet hvor Jesus var husven. Indvielsesfesten blev ikke kort. Da pastor Busch havde talt i godt 2 timer, gjorde han en pause og spurgte, om der var nogen, der skulle hjem, så måtte de helst gå nu, inden han gik videre, for han havde endnu noget at sige. Men der var ingen, der gik, og så fortsatte han en times tid endnu. Han talte om Bethania som en forgård til Himlen: "Vi er ikke i Himlen, vi er i forgården. Der er to forgårde, en forgård til Himlen og en forgård til Helvede, og de ligger lige op ad hinanden. Det kan lade sig gøre at gå fra forgården til Helvede ind i forgården til Himlen, og det kan lade sig gøre at gå fra forgården til Himlen ind i forgården til Helvede". Han talte om de tre søskende, der bar hjemmet i Bethania, Maria og Martha og Lazarus. Huset skulle fyldes af mennesker, der ville sætte sig ved Jesu fødder og lytte til hans tale.

Og huset skulle betales, der behøvedes travle mennesker, som ville tjene Jesus også med deres kræfter og evner og penge. Han talte om at ofre. Kvinderne kunne undvære en fjer i hatten, perlebesætning på kjolen eller fine brocher. Mændene kunne måske gå i deres tøj et år længere, én kunne spare et par benklæder, en anden tobak eller cigarer. Han formanede til at være tro i at tjene Jesus med det, vi har mens vi er i forgården, at vi må få indgang i Jesu Kristi evige rige.

En gammel pengeværkerpebersvend, som var med den dag, men som aldrig kom mere sagde, da han kom ud: "A hå' bestemt ingen bowser å undvær' te ham". En anden sagde: "Han va no helle's en døgtig mand".

Kristian Ørum ansættes som missionær i Molbjerg

Hen i mod jul 1895 var man kommet så langt, at man fik ansat den første missionær i Molbjerg. Det var Kristian Ørum, der flyttede ind i lejligheden i missionshuset sammen med sin hustru Marie. De kom fra Horne i Vendsyssel. Efter de var flyttet ind i missionshuset kom arbejdet ind under faste rammer med regelmæssige søndagsmøder. Var missionær Ørum borte og der ikke var fremmede tale-

re, så læste én af mødedeltagerne en prædiken. Ved et sådant møde rejste en kone sig og sagde til de andre: ”Nu kan jeg ikke tie stille længere. Jeg må have det sagt til jer, at jeg har overgivet mig til Jesus. Jeg er blevet omvendt, og jeg er så glad. Vil I ikke også høre Jesus til?”. Marie Ørum fortalte senere denne historie og tilføjede at der herefter var fire andre, der sad og græd. ”De var ikke nået så langt endnu, men deres hjerter var fyldt med længsel”.

Kristian og Marie Ørum

Det skete undtagelsesvis, at der ingen var til at lede et møde, og det kunne give problemer, hvis huset var ”fyldt af uomvendte, men ingen til at lede mødet”. Så måtte fru Ørum i en fart få fat på hjælp hos naboen, der, selvom de sad midt i aftensmaden, straks kom til stede og klarede sagen.

At det ikke altid var lutter fryd og gammen at være missionærpar i Molbjerg har Marie Ørum fortalt om: ”Der har været dage, hvor dødens ro og vantroens vinterkulde og mørke rugede. Der var et møde, og der var otte til stede, og da missionær Ørum var på rejse, var der én, der læste en prædiken. En af tilhørerne snorkede, og da prædiken var læst til ende og der skulle være samtale om det, de havde læst, så var der én, der foreslog at de skulle synge: ”Jeg er træt og går til ro”. Den sang de, og så gik de hjem”.

Fru Ørum fortalte senere missionær Amtoft om ”De mange gange, når der kom folk til dem om natten. De bankede på ruden, og så måtte missionær Ørum op og lukke dem ind. Hun oplevede mange gange at vågne ved at høre sin mand bede sammen med de fremmede. Var der enkelte, som det så ud til, at det gik tilbage for, så var der mænd og kvinder, der ville være vagt og værn omkring dem. Så samledes de til bøn, 6-7 eller flere. De ville bede for de vaklende sjæle, og vidne for dem, at de måtte holde ud. En ung mand, som skulle være håndlanger for en murermester, der var slem til at gøre nar, og som var så rå i sin tale, mindes med tak, at hans husbond havde omsorg for ham. Både blev han formanet til ikke at tabe modet, og det hjalp ham at vide, at hans husbond bad for ham. En anden ung mand, en af de trofaste, sagde til en af dem, der holdt sig borte fra missionshuset: ”Hvorfor kommer du ikke hen og hører Guds ord, når der er møde?”. Svaret lød: ”A hå! kjør' sten te æ hus, så må de væ' nok”. Han prøvede flere gange, men fik det samme svar. Der var mange, som var med til at køre sten eller gøre en eller anden tjeneste, da huset byggedes; men der var også nogle af dem, der tog afstand fra det, da det var færdigt. I Kampen mellem Guds Rige og Verdens Rige valgte mange Verden”.

I efteråret 1897 blev det kirkelige liv i sognet ramt af en skandale, der trak sig dybe spor længe efter. Sognets præst Niels Peder Gade var en skarp Indre Missions vækkelsesprædikant. I sine prædikener fordømte han i de kraftigste vendinger druk og utugt. De gamle missionsfolk mistede efterhånden tilliden til ham, og helt galt blev det, da det blev afsløret, at pastor Gade havde forført indtil flere af præstegårdens meget unge tjenestepiger, haft uægteskabeligt samkvem med adskillige af byens gifte såvel som ugifte kvinder, og det oven i købet viste sig, at han var voldelig overfor sin hustru og var forfalden til at drikke store mængder akvavit. Missionær Ørum blev også fedtet ind i denne sag, idet han havde hørt rygter om præstens eskapader, men ikke for alvor gjort noget, selvom én af de unge piger havde betroet sig til ham. Måske var han bange for den opfarende og veltalende pastor Gade. Sagen vakte stort røre og splittelse i sognet og Indre Mission havde et større frafald. Pastor Gade tilbragte de næste to år af sit liv dels i Nibe arrest, dels i Vridsløselille Statsfængsel.

Efter pastor Gades afskedigelse blev det pastor Vested (1898 – 1914), der ved en stilfærdig og velovervejet optræden fik bragt ro i det oprørte sogn. Pastor Vested var aktiv på mange udadvendte fronter. For det første var han meget opsøgende og delte glæder og sorger med sine sognebørn. Derudover søgte han at komme menigheden i møde på mange måder, blandt andet ved at oprette et blandet kor, der vel nok har været tænkt som kirkekor. Selv fungerede han som dirigent for koret. Han var optimist og ville fremhæve de lyse sider. Han var af den gamle, højkirkelige type og stod i samarbejde med

Indre Mission, uden dog at kunne karakteriseres som tilhørende denne retning. Da pastor Vested i 1914 blev erstattet af pastor Kiilerich, var det helt slut med parløbet mellem præst og Indre Mission, idet pastor Kiilerich helt og holdent karakteriserede sig selv som forankret i det grundtvigske livssyn. Endog en avispolemik mellem missionen og Kiilerich blev det til i 1917, idet Kiilerich reagerede mod missionens krav om ”omvendelse”. Det var ikke så meget den grundtvigske kirkelære som det grundtvigske frihedssyn, der tiltalte ham og ud af det levede og prædikede han. Hvordan det end forholdt sig er svært at sige, men fakta er, at i de første 50 år af missionshusets levetid kom missionsfolkene ikke meget i kirken. De fleste kom kun få gange om året, nemlig for at gå til alters. Men de mødte trofast op i missionshuset hver søndag aften. Senere kom missionsfolkene også i kirken.

Friskole og K.F.U.M.

Hvornår man begyndte på friskolen i Molbjerg missionshus vides ikke, men på et billede fra ca. 1905 kan man se, at skolen havde 10 elever og en ansat lærerinde, Jørgine Pedersen. Friskolen eksisterede frem til 1920.

25. juni 1898 stiftedes Ynglingeforeningen, der senere skiftede navn til K.F.U.M. Missionær Ørum blev formand og blandt andre var ”Gamle Stig” med i bestyrelsen. I løbet af kort tid steg medlemstallet fra 15 til 19, men siden ”har der været mørke skyer og fald iblandet enkelte i åbenbare synder, der har hæmmet arbejdet og sat skam over de unge og tæret på frimodigheden”. Der var dog andre, der fulgte dydens smalle vej og navnlig i tiden omkring 1. verdenskrig voksede medlemskredsen. I Øster Hornum var der i forvejen en ungdomsforening, så de to foreninger kæmpede om de unges gunst. At ungdommen så ikke altid ville som foreningerne er en anden sag. For eksempel var der et år arrangeret julefest uden dans i forsamlingshuset. Det gik dog hverken værre eller bedre end at de unge tog magten fra bestyrelsen, smed juletræet ud og begyndte at danse.

Af stor betydning både for voksne og unge var forbindelsen til de andre samfund. Man tog på besøg hos hinanden og var privat indkvarteret. Som regel kørte man med tog, hvis man skulle længere væk. I toget sang man salmer af hjertens lyst. Dette var til fornøjelse for deltagerne og nogle af medpassagerne, mens det irriterede andre grænseløst.

Ny missionærer

Som sagt var den første missionær bosiddende i Molbjerg missionshus Kristian Ørum. Ørum fortsatte som missionær i mange år forskellige steder i det nordlige Jylland. I en nekrolog over ham stod: ”Han var en god mand og vil blive savnet. Hans ord havde vægt, og han talte med myndighed. Han hørte til de gamle, solide missionærer, en sejt jyde, der ikke lod sig omtumle af enhver lærdoms vejr, og som derfor ikke var dem tilpas, der rækker efter alt nyt uden at have prøvet det. Det kendes også på hans ydre optræden og hans klædedragt, at han hørte til den missionærtype, som forsvinder”.

I 1901 efterfulgtes han af missionær Peter Mathiasen, og i 1907 overtog missionær Marius Sørensen pladsen. I 1920 var det missionær Niels Hansen, der som den sidste missionær boede i missionshuset i Molbjerg. Herefter var det missionæren i Nibe, der var tilknyttet Molbjerg missionshus.

I 1917 blev missionshuset med tilbehør overdraget til ”Kirkelig forening for den Indre Mission i Danmark”. Det har formentlig været på det tidspunkt, da huset var blevet gældfrit.

25 års jubilæum

Nibe avis omtalte 11. november 1920 hvorledes 25 års jubilæumsfesten i missionshuset var forløbet:

Jubilæumsfesten i Molbjerg Missionshus fredag aften blev en særdeles smuk og hyggelig fest og havde samlet så mange som huset kunne rumme. Salen var smukt pyntet. Under loftet snoede sig dannebrogfarvede bånd og de lange kaffeborde var smagfuldt pyntede med grønt og blomster.

Stig Buus Jespersen, som man vist godt kan kalde den gamle høvding i samfundet, bød velkommen og gav en kort skildring af, hvordan man fik begyndt på rejsningen af huset. At det for ham var en hjertesag at få et missionshus rejst, fik man et slående bevis for ved at høre den gamle mand fortælle hvilken tekst pastor Bush havde brug, da han indviede huset, og tillige kunne gengive små brudstykker af præstens tale fra denne dag.

Missionær Sørensen, Vrå, fik herpå ordet, hvorefter chokoladen og kaffen blev serveret. Medens denne blev drukket vekslede taler og sang uafbrudt til langt ud på aftenen. Det der særligt skinnede frem under de mange taler var glæden og taknemmeligheden for det store samfund, der var vokset frem i de 25 år og for den indbyrdes enighed og fordragelighed, der altid har været rådende, samt håbet om, at det fremdeles må vedblive at være således.

En sang, der var skrevet i dagens anledning, gjorde vældig lykke. Det blev sent inden man skiltes efter at have tilbragt en så herlig aftenstund sammen, som kun kan opleves, ikke beskrives.

Sangen ved 25 års jubilæet

Melodi: "Vort modersmål er dejligt"

I Molbjerg er der fest i dag,
ja jubilæumsfest,
fra syd og nord, fra øst og vest
der kommer gæst på gæst,
Vor tak den går tilbage
for hjemmet, vi nu har,
vi værne vil og takke
for arven, de os gav.

For mange år tilbage
vor venner samlet var
på Dybækgård i Molbjerg
just om en vigtig sag,
for der skuld' jo bestemmes
og rigtig tages fat,
at bygge et missionshus
og få det rigtig lagt.

En foreslog i Hornum,
en anden sagde nej,
hvis huset det skal ligge der,
vi kan ej være med.
Per Pedersen tog til orde:
"Jeg grunden give vil,
når huset det må ligge
her lige vesten til.

Men gamle Stig han sagde,
den sag vi klaret har,
en anden sag er denne:
Hvor får vi penge fra?
Niels Knudsen tog til lommen:
Dem kan I få af mig.
Hans Kvist han sa' spagfærdig
- vi garantere dig.

Der blev et udvalg lavet
at foretage alt,
der skulle ret bestemmes,
hvis det nu skuld' gå galt.
Knud Buus han kom i udvalg
med mange mange fler.
Stig Jespersen blev formand
og skulle alt bese.

At grave grund til huset
Kren Pedersen blev valgt,
Jens Jensen han skød stenene,
og det gik ikke galt,
thi grunden, som blev gravet
var stærk og ret solid,
og huset, som blev bygget,
var både lang og vid.

I dag vi vil dem mindes
de kære venner få,
der hjulpet har med gaver,
de store og de små,
et fælles hjem det fik vi
- taknemlige vi er.
Bethanie du kære,
for os et hjem du er.

Til Himlens Gud vi sender
den allerstørste tak;
vor Gud og godheds fader,
som gav den største skat,
sin egen søn den kære
- o Jesus bliv os nær,
når vi får lov at samles
i dette hus så kær.

Om missionshuset

Indtil 1924 var der ansat forskellige missionærer, som må formodes at have boet i missionshuset. Men da der var 2 lejligheder, har der til tider boet flere samtidig. I 1906 boede således Hansine og Kristian Langdahl der. Det er uvist, om der har boet regulære værtsfolk i huset derefter, men det vides, at Signe og Anton Andersen boede der fra de blev gift i 1924 til de i 1926 købte den lille ejendom ved Jens Kusks gård. Her boede Martine og Marinus Hansen, som nu flyttede hen i missionshuset, hvor de var værtsfolk i 26 år. Herefter var Albine og Agnus Kristiansen værtsfolk fra 1943-1960, og Anna og Ejner Bach fra 1960-1968. Herefter kneb det med at få værtsfolk, og der boede således i perioder unge mennesker midlertidigt, indtil de fandt noget andet. Det blev således bestyrelsen, der på skift eller ved

fælles hjælp har forestået husets værtspligter, og lejligheden er efterhånden lavet om til køkken, toilet og garderobe. Det skete i forbindelse med at husets indgang i 1990 blev flyttet til denne ende af huset.

Molbjerg missionshus en gang i 1920'erne

Det kan bemærkes, at der oprindeligt ingen dør var mellem lejligheden og salen, og først i 1960 blev der åbnet adgang. Før den tid skulle man udenom med hvad der skulle serveres. Det skete til gengæld sjældnere dengang, men det kunne ellers være drojt i dårligt vejr.

Foruden den egentlige missionshusbygning var der et udhus, indrettet til hestestald, brændsel og vaskehus. Mange kom jo kørende i hestevogn og måtte have hestene på stald. Så sent som i 1950 blev stalden istandsat, da det varede noget, inden bilerne afløste hestene.

Da huset i 1972 stod for en større restaurering, og det var ønskeligt med centralvarme, fremkom den tanke, om det måske var bedre at sælge huset til andet formål og bygge et nyt i Øster Hornum, da det var der, de fleste mennesker boede. Et udvalg blev nedsat for at arbejde videre med sagen, men efter at det havde vist sig vanskeligt at finde en passende grund, og efter at tilslutningen til tanken ikke var så stor, som det var ønskeligt til så stor en beslutning, blev sagen stillet i bero, og restaureringen blev gennemført. Der blev indlagt centralvarme, og muren blev brudt ned mellem den store og den lille sal samt lagt nyt gulv over det hele og bænkenene skiftet ud med stole m.m.m. Alt foregik ved frivillig arbejdskraft, så udover centralvarmen blev der ingen håndværkerudgifter.

40 års jubilæum

Søndagsskolebørn og andre med tilknytning til Molbjerg missionshus 1939

I anledning af 40 års jubilæet skrev missionær Amtoft (1933 – 1942 i Molbjerg) den fortælling, der er citeret så mange gange i det foregående. Han slutter sin fortælling af således:

Den skare, der samles i Molbjerg Missionshus, er også i de senere år bleven forøget. I 1934 var der 23 unge mænd og omtrent lige så mange unge piger, nyomvendte, som fik emblemet, og i 1935 og 1936 var der også en flok. Hvis vi vil spørge, om de unge, der nu er rykket frem i forreste række, har den samme kraft og det samme vidnesbyrd, som de gamle, så skylder vi vel sandheden at sige,

at de gode dage ligesom har slappet musklerne og forringet den åndelige spændkraft. De unge, der er opvoksede i troende hjem, har ikke den åndelige rygrad, som de gamle, der stod ene i stormene. De gamle ege er faldet, og de unge når dem ikke til knæene. Der er grund til at takke for de gamle, og der er grund til at bede for de unge: Herre, giv dem ild af himmelsk art, at Herrens gerning må blive gjort også i de kommende dage.

Formænd og missionærer

I 1924 blev Knud Buus Jespersen valgt til formand; det nævnes ikke, om det var genvalg, så han kan godt være tiltrådt før. Han blev i 1930 afløst af sin søn Stig Buus, der havde posten i 18 år, til han i 1948 blev afløst af Kristian Munk, der havde den i 17 år, og Niels Kvist i 20 år fra 1965-1985, hvor den nuværende formand Knud Buus trådte til. Som nævnt før var der stationeret missionærer i Molbjerg indtil 1924. Siden den tid har missionsfolkene i Molbjerg betragtet missionærerne i Nibe som "deres" lokale missionærer. Der har i de 100 år været i alt 15 missionærer tilknyttet missionshuset i Molbjerg. Listen omfatter:

- 1895: Kristian Ørum, Molbjerg
- 1901: Peder Mathiasen, Molbjerg

- 1907: Missionær Marius Sørensen, Molbjerg
- 1920: Missionær Niels Hansen, Molbjerg
- 1924: Missionær S. A. Sørensen, Nibe
- 1933: Missionær Gustav Amtoft, Nibe
- 1942: Missionær Niels Nyholm, Nibe
- 1947: Missionær Leo H. Rasmussen, Nibe
- 1952: Missionær P. N. John, Nibe
- 1960: Missionær N. C. Bjerg, Nibe
- 1966: Missionær Johs Nørgaard, Nibe
- 1975: Missionær Arne Olesen, Nibe
- 1979: Missionær Knud Vedelø, Nibe
- 1988: Missionær Per Dyrholm
- 1995: Missionær Grethe Friberg, Nibe

Kvindekredsen

Som en nyskabelsen blev Øster Hornum kvindekreds oprettet 13. januar 1943 ved et møde i et privat hjem. Mødet blev indledt med bøn og sang, hvorefter en pastorinde Buus talte om hedningemissionen og om hvordan en kvindekreds indenfor Indre Mission kunne fungere. Hun fremhævede, at i den kreds hun kom fra var ”selv den ikke troende med og deltog også i bønnen”. Som afslutning på det stiftende møde, hvor 25 kvinder deltog, holdt pastorinden andagt ud fra Johannes-evangeliet kapitel 5, vers 1 til 9 og ”skildrede derudfra hvordan vi kunne lide af forskellige sygdomme, og det kunne være en stor hindring i vort liv i forhold til Gud og mennesker. Det var en velsignet rig stund, men ikke særlig stor samtale”. Til formand valgtes Cecilie Larsen. Tilsvarende kvindekredse blev dannet i Molbjerg og i Tårup.

Allerede 5. februar afholdtes det andet møde i kvindekredsen. Denne gang var der tale om et møde i forsamlingshuset, hvor der var mødt 73 kvinder. Der blev sunget, drukket kaffe og frk. Kristensen fra Århus fortalte om forholdene ”ude i Indien og Manchuriet”. Mødet afsluttedes med bibeltid og bøn.

Herefter fortsatte møderne med vekslende deltagerantal i private hjem hver måned. Indholdet var stort set ens hver gang. Der blev læst af forskellige skrifter fra Indre Mission, talt om det læste eller holdt bibelsamtale. En kaffepause var et obligatorisk indslag. Møderne indeholdt ligeledes sang og bøn. De større møder i forsamlingshuset blev holdt med længere tids mellemrum, typisk en gang om året. Talerne var ofte kvindelige missionærer, der fortalte om forholdene i Indien eller andre steder langt fra Danmark. Deltagerantallet varierede en del, fra 5-7 kvinder når der var færrest til 12-15 når det gik højt. Til de større møder, ofte arrangeret i samarbejde med kvindekredsene i Molbjerg og Tårup, i forsamlingshuset eller i missionshuset, var tallet væsentligt højere. Ved bazarerne i missionshuset kunne der være op til 100 besøgende.

Øster Hornum præstegård

Et møde, der faldt lidt udenom det normale skema, blev afholdt 7. maj 1945. Om det hedder det: ”Det var et bevæget møde. Lige efter at vi havde fået vor frihed tilbage her i vort land kunne vi glæde os over at også Norge blev et frit land i dag. Ja, det var Guds nåde imod os. Mødet var præget af vemod og glæde, at vi sådan uden mere blodudgydelse fik lov at blive et frit folk. Vi havde bedemøde, mange deltog i bønnen. Vi var 12 kvinder. Der indkom 6 kr. 50 øre”.

Som noget særligt bemærkes på mødet 2. juni 1947, at ”Vi havde den store glæde at have vor nye præstefru (Esther Knudsen) i blandt os, som blev budt velkommen i vor midte”. At forholdet til den stedlige præst var blevet et andet end før, ses også af, at møderne nu af og til blev holdt i præstegården.

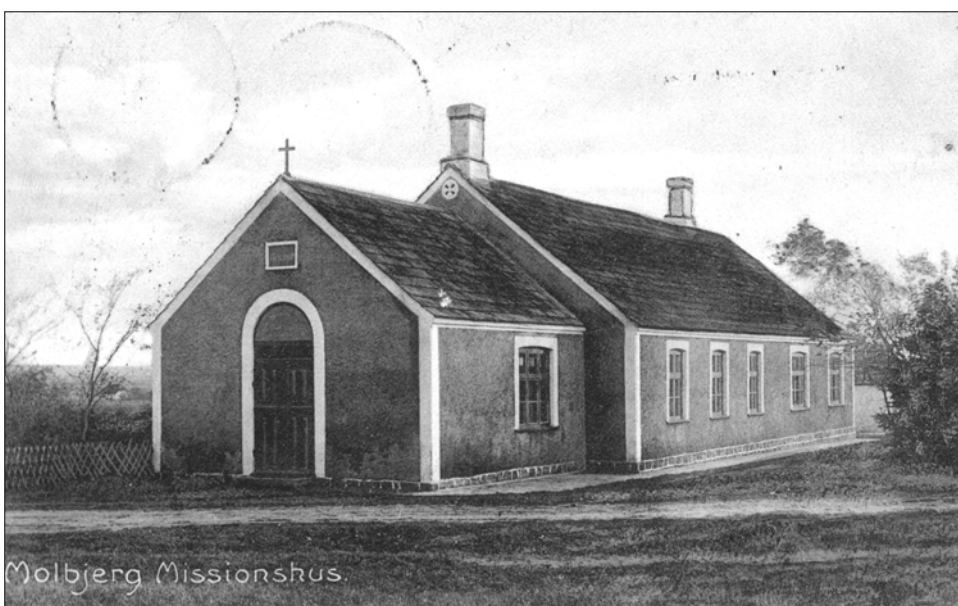

Opvækst og liv med Missionshuset i Molbjerg

Mette Lyngby Andersen skriver 2006 om sine oplevelser i og med Molbjerg Missionshus:

Missionshuset lå nær ved mit hjem, det lå ensomt med marker omkring. Det så lidt kedeligt ud med sine grå mure, der var pudset op af cement og så ud som da de blev lavet i 1895. Missionshuset var noget betydningsfyldt i min barndom. Det var der jeg skulle hen hver søndag aften sammen med mor og far. Der kom andre børn sammen med deres forældre, men også mange unge mennesker. Jeg sad sammen med mor i den side, til venstre, hvor kvinderne sad. I den anden side sad mændene.

Vi var begyndt at synge før de unge mennesker kom ind. Der var mange, så salen blev næsten fyldt. De unge satte sig ligeledes i hver sin side. Jeg forstod ikke meget af de sange, der blev sunget. Jeg husker vi sang "som Gud elsker sine". Jeg tænkte: "Hvorfor mon han især elsker Sine?" - det var vores nabo-kone. Jeg forstod heller ikke talen, og jeg syntes altid den var for lang. Men jeg følte, at det var i orden at jeg var der. De andre børn var der jo også sammen med deres forældre.

Jeg gik også i søndagsskole i missionshuset. Det var hver søndag formiddag kl. 10. Vi sad i det der blev kaldt den lille sal. Vi piger sad på en bænk i den ene side og drenge i den anden side.

Det faldt naturligt at man fortsatte med at komme i missionshuset efter confirmationen, for det var jo

der ens kammerater også kom. Der kom mange unge mennesker i K.F.U.M. og K. dengang.. De første år jeg kom der, blev der holdt møder hver for sig, men senere blev de slået sammen til en fælles forening. De fleste af de unge kom fra gårdene rundt omkring, men efterhånden som teknikken også gjorde sig gældende indenfor landbruget, blev der ikke brug for så mange folk på landet, og der kom ikke så mange i K. F. U. M. og K. mere.

Der blev startet en ungdomsklub i Missionshuset som fungerede i nogle år. Da der blev for få til at komme, blev Frejlev og Molbjerg K.F.U.M og K. slået sammen. Det var omkring 1980.

Da jeg blev gift og igen flyttede til Molbjerg faldt det naturligt at komme i missionshuset. Der kom flere unge familier med deres børn, men de fleste var ældre mennesker.

80 års jubilæum

80 års jubilæet i 1975 blev også fejret på behørig vis. I et avisreferat af festligheden kunne man læse:

Onsdag den 5. november blev en rig og festlig dag for samfundet i Molbjerg, ikke mindst på grund af, at huset for et års tid siden gennemgik en grundig restaurering, så det i dag er et af vore mest hyggelige missionshuse. Formanden Niels Kvist bød forsamlingen velkommen og rettede en særlig tak til alle dem, der har været medvirkende til, at vi i dag kan feste under så hyggelige rammer.

Festtalen blev holdt af pastor Ørum Jørgensen, Durup, der indledte med at omtale sin oldefar indremissionær Ørums tid som missionær i Molbjerg. Derefter talte Ørum Jørgensen ud fra ordet i Jeremias' bog 29 v. 11. Han sagde bl.a.: Det ord står som baggrund for al det arbejde, der er udført gennem

de 80 år her i dette hus. Det samme ord står også som baggrund for det, der skal siges fremover. For en dag som denne lader man ikke bare tankerne gå tilbage, men også fremad, hvordan vil det hele gå? Lad os huske verslinjen: "Vej har han alle steder". Det er ikke et spørgsmål, om vi er få eller mange, men at vi udfører et arbejde i tillid til ham, der har sat os til at øve en gerning i hans vingård, og i denne vingård hedder det altid, det kan nytte. Vi skal fæste troens blik på den, der ene og alene giver fremtid og håb. Guds folk har altid en fremtid; fordi alt ligger i Herrens hænder. Det var i Indre Missions sammenhæng vi kom til tro, det er vort hjem, og et hjem værner man om, og det skal være mit ønske for vennerne her i Molbjerg, at I vil værne om det "hjem", I har fået i huset her. Da Abraham så på sig selv og Sara, var alt håbløst, men det håbløse blev til virkelighed. Ingen er blevet prøvet som Abraham, da han fik besked om at gå til Moria Bjerg for at ofre sin søn. Den Gud, der sendte Abraham, havde også magt til at sige "holdt" i rette øjeblik, men da Guds egen søn skulle ofres, havde han ikke magt til at sige holdt, for så kunne hans løfte ikke opfyldes. For det er sandt, som vi synger det: "Vor Gud giver løfter, vor Gud holder ord, han ej fra sit tilsagn kan vige".

Efter kaffebordet drog formanden minder frem fra fortiden, og der blev sunget en sang, der var skrevet til 25 års jubilæet. Kredsformanden, indremissionær Steen, Skørping, overbragte kredsbestyrelsens hilsen og mindede om ordet fra 1. Kor. 15. v. 58. Gunnar Jensen, Sønderholm, overbragte en hilsen fra samfundet i Frejlev og Jens Simonsen, Godthåb, fra samfundet i Godthåb. Ansgar Pedersen, Sønderholm, takkede for, at han gang på gang var blevet betroet at tale her i huset. Aage Andersen, Godthåb, drog ungdomsminder frem og husets formand igennem mange år Stig Buus, Nibe, drog minder frem fra fortiden. Indre missionær Arne Olesen, Nibe overbragte en hilsen fra samfundet i Nibe og sluttede aftenen med at minde om Paulus' brev til Efeserne, der er skrevet til de hellige, om at stå fast i troen. Videre sagde Arne Olesen: Bønnen og ordet er de kilder, vi skal øse af, og det er bønnen, der har haft sin store plads i de 80 år, der er gået.

Derefter takkede formanden for den vellykkede festaften. Der var 125 deltagere, og der indkom godt 1000.- kr. i gave til huset.

90 års jubilæum

Også 90 års jubilæet i 1985 fik en omtale i avisen:

Molbjerg missionshus ligger tæt ved Øster Hornum. Her fejredes 90 års fødselsdag tirsdag den 5. november. Man sang: "Lovsynger Herren min mund og mit indre", hvorefter formanden, gdr. Knud Buus, Guldbæk, bød de ca. 100 deltagere velkommen ud fra Kol. 3,14-16. Derefter sang et pigekor ledet af sygeplejerske Hanne Adamsen, Aalborg. Sognepræst Sv. E. Langdahl, Lemvig, holdt festtalen over temaet: "Hvorfor nu dette hus?". "Fordi", sagde han, at "uden troen, uden livet og de helliges fællesskab i kirker og missionshus, enkelt sagt: De helliges samfund er der efter skriftens budskab ingen frelse. Det, som gør et hjem til et kristent hjem, er at Kristus er. til stede. Når ikke vi snakker med Kristus til daglig, flytter han fra os. De, der tager imod Kristi ord, er gået over fra døden til livet. Ordet, troen, livet er de tre ben under kirkens taburet. Der er én vej, og den hedder Jesus, den må vi holde os til.

Efter talen sang man "Kommer sjæle dyrekøbte". Pigekoret sang atter. Ved kaffebordet talte følgende: Gdr. Niels Kvist, Ø. Hornum, gdr. Peter Kvist, Nibe, missionær Knud Vedelø, Nibe, gdr. Jens Simonsen, Godthåb, fru Gudrun Kjærsgaard, Ø. Hornum.

Pastor Sv. E. Langdahl sluttede, idet han ganske særlig dvælede ved det græske ord for helligånden, **parakleten**. "Det er ikke i vor magt at kalde til tro. Ordet Helligånd er indbygget i ordet kaldelse og omvendt, hvilket gælder flere ord, der er udtryk for Helligåndens gerning. Gud give, at mennesker må opleve Guds nærhed gennem hans hellige ånd!

Gdr. Knud Buus sluttede med at udtale en hjertelig tak til alle, som havde bidraget til at gøre aftenen indholdsrig. Der var indløbet en del hilsener og gaver. Sluttelig sang man salmen "Helligånd, vor sorg du slukke", og en virkelig vellykket og god aften var til ende.

100 års jubilæum

Da Molbjerg Missionshus holdt 100 års jubilæum blev alle sejl sat til, for at dagen skulle blive en stor og festlig begivenhed. Om dagens forløb skrev formanden Knud Buus kort efter:

Missionshuset på 100 års dagen

Efter mange fælles forberedelser oprandt dagen. Vejret var fint. Blæst, lidt sol og efterhånden mildt vejr. Vi mødtes i vor gamle kirke til den ordinære gudstjeneste kl. 14. Indre Missions formand, Lindhardt Jensen, prædikede over dagens tekst til alle helgens søndag. Kirken var næsten fyldt af venner.

Efter en festlig gudstjeneste og nadver samledes vi i missionshuset. Festen begyndte kl. ca. 16. Næsten alle 100 pladser var besat. Der var enkelte, der manglede, men var blevet forhindret. Inden

velkomsten sang vi "Nu takker alle Gud", hvorefter vi drak kaffe. Herefter sang vi salmen "Op al den ting", hvorefter der var velkomst ved formanden.

Knud Buus

Velkomsten lød: "Det er en stor glæde her på vort missionshus' 100 års jubilæumsdag at byde velkommen til en stor forsamling af venner. I skal bare vide, at I er hjerteligt velkomne alle. Vi håber og har bedt om, at vi må få nogle festlige timer sammen. En særlig velkomst skal lyde først til Indre Missions formand Lindhardt Jensen. Tak fordi du ville prædike til vor gudstjeneste. Indre Mission er jo en del af vor folkekirke og derfor er det naturligt at begynde festdagen der. Vi har glædet os meget til samværet. En særlig velkomst skal også lyde til Ørum Jørgensen¹. Det er jo ligesom en naturlig ting, at du er med her i dag. Der er jo rødder, som går langt tilbage i husets historie. Tak fordi du ville holde festtalen hernede. Også en særlig velkomst til de særligt indbudte, dem som kommer langt herfra og dm som engang havde deres gang her i huset.

Det er skønt at se jer, og jeg vil håbe, at I må føle jer hjemme iblandt os. Også velkomst til Hanne og Aksel. Hanne vil glæde os med sin sang. Det havde jo nær glippet. Tak fordi I kom. Velkommen til alle jer fra de forskellige samfund her i Nibekredsen, tak fordi I slutter op. Det er godt på en dag som i dag at mærke at være med i det kristne fællesskab. Vi har glædet os meget til festen og håber I hver især vil medvirke til at dagen må blive festlig. Jeg håber ikke, jeg har glemt nogen.

Til indledning her i dag vil jeg læse fortællingen om Martha og Marie, fra Lukasevangeliet kapitel 10, vers 38 – 42: "Mens de var på vandring, kom Jesus engang ind i en landsby, og en kvinde ved navn Martha tog imod ham. Hun havde en søster, som hed Maria; hun satte sig ved Herrens fødder og lyttede til hans ord. Men Martha var travlt optaget af at sørge for ham. Hun kom hen og sagde: "Herre, er du ligeglad med, at min søster lader mig være alene om at sørge for dig? Sig dog til hende, at hun skal hjælpe mig." Men Herren svarede hende: "Martha, Martha! Du gør dig bekymringer og er urolig for mange ting. Men ét er fornødent. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende." De ord blev huset indviet med for 100 år siden. Og da huset hedder "Betania", er det naturligt at høre disse ord i dag også. Betania var jo hjemmet, hvor Jesus var "husven". Hvor er det godt at have Jesus til husven. Der er så mange andre, som også gerne vil have plads i os. Her tænker jeg på dem, som vil vildlede os og få os væk fra den rette vej. Det er uhyre vigtigt, at vi ikke taber Jesus af syne. Vi finder ingen bedre plads i livet end ved Jesu fødder, som det er fortalt om Maria. Måtte det også være det vigtigste for os i dag, at vi må være lys og salt, der hvor vi er sat, og at vort hus stadig må fyldes med

¹ Ørum Jørgensen er barnebarn af missionær Ørum, der var den først ansatte missionær i Molbjerg.

mennesker, der vil sætte sig ved hans fødder og lytte til hans tale. Vi vil bede om Guds velsignelse for dagen.

Himmelske far, tak for din godhed imod os i de 100 år. Tak fordi vi gang på gang får lov at lytte til dit ord. Hjælp os altid at finde ind i stilheden ved dine fødder. Tak fordi vi fester sammen, vil du selv være her med din gode ånd og giv os så et møde med dig. Velsign ordet vi har hørt i kirken og det vi skal dele sammen her. Vi takker dig i Jesu navn.”

Efter velkomsten var der salmen ”Fædrenes tro” sat på programmet, hvorefter John Ørum Jørgensen holdt festtalen. Efter talen sang vi sangen ”Vi er fæstere her for en tid”, hvorpå Hanne Sohn glædede os med vidnesbyrd og sang. Derefter sang vi sangen fra 25 års jubilæet.

Vi havde et punkt på programmet, der hed ”Tilbageblik” ved Peter Kvist, som havde samlet forskellige ting fra de 100 år, som han gjorde rede for. Det hele var samlet i et ringbind, som kan lånes eller bestilles. Derefter var der orientering om de gamle protokoller og lignende ved formanden samt oplæsning af brudstykker fra ”Hjemliv og trosliv”.

I dagens anledning havde Mette Lyngby forfattet en skøn sang, som fortalte mange ting fra de svundne år. Den lød, på melodien ”Den danske sang”:

Du gamle hus mellem Molbjergs bakker
du ligger ensomt så trist og grå,
omkring dig ligger de bare marker,
trods hundred år du urokkelig stå.
Din grå facade den er den samme
den trodsed vejret i hundred år.
Her til kom folk både unge - gamle
og slægter fulgte i slægters spor.

Hvis dine vægge de kunne tale
fortælle meget de ville nok.
Vi høre kunne om gamle dage
dengang her samledes mange folk,
om da forfædre indvied huset
for hundred år siden just i dag
mens sangens toner til loftet brused
for husets fremtid de sammen bad.

Ja, her kom barnet i søndagsskolen
det var i husets den lille sal,
og selv om de måske ej forstod det
andægtigt de dog på bænken sad.
Guds ord blev sået og noget spired
i barnesindet og satte rod
og arven den blev til barnet givet
og siden hen det sig satte spor.

Guds ord har lydt her fra talerstolen
i huset nu gennem hundred år,
og folk de lytted og tog imod det
fik kraft og styrke at leve på.
Nok ting er ændret igennem tiden,
men Gud er den han altid var.
Velsignelse tror vi på han giver
endnu som før over huset her.

Her til kom unge i store flokke
i gangen snakken den gik så godt,
og først når klokken var over otte
da kom de ind i en samlet flok.
De delte sig, gik til hver sin side
og fulgte skikken som den da var
og gik til venstre hvis man var pige
og højre hvis en mand man var.

Derefter var ordet frit. Der var 12, som ønskede ordet med mange gode ord og hilsner. Efter modtagelsen af gaver var tiden inde til afslutning ved Lindhardt Jensen, hvorpå Hanne Sohn igen sang for os.

*Bestyrelsen ved 100 års jubilæet.
Fra venstre: Anna Gudrun Kjærsgård, Inga Sø-
rensen, Edel Madsen, Knud Buus, Mette Andersen
og Stig Mosegård.*

Klokken var nu ca. 20 og suppen var varm og blev nydt med velvære. Efter stor tak til alle sang vi "Navnet Jesus blegner aldrig".

Vi kunne se tilbage på en festlig dag sammen med venner fra nær og fjern. Mange gode ord har lydt og vil blive gemt og takket for."

Afslutning

Om beslutningen om at nedlægge og sælge Missionshuset skriver Mette Lyngby Andersen i 2006:

Efterhånden døde de ældre mennesker og vi var ikke så mange tilbage til at drive missionshuset videre. Det var jo også blevet ældre og trængte til en renovering. Vi besluttede derfor at sælge det, og det blev solgt til privat bolig i 2003. Det var en svær beslutning at tage, men vi følte ikke rigtig at vi magtede at føre det videre.

Inventar i Molbjerg Missionshus 2003

Min oldefar var en af dem der var med til at bygge huset for 108 år siden. Mine bedsteforældre og mine forældre er kommet der. Jeg føler det som om jeg er med til at rive det ned som de byggede op.

Det var fantastisk, at de dengang, med de midler de havde, kunne rejse et Missionshus i Molbjerg.

De kunne bygge det, og de kunne også fylde det med folk igennem mange år. Vi, der er oldebørn af dem, har ikke formået at holde det i gang. Vi kan måske nok undskylde det med at tiden er en anden i dag. Men det skyldes nok især at vi ikke har den kraft og styrke som vore forfædre havde.

Da der blev lukket og slukket 2003

